

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 sierpnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jarosław Matras (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Jacek Błaszczyk

SSN Małgorzata Gierszon

Protokolant Małgorzata Czarторыska

w sprawie **J.L.**

skazanego za występki określony w art. 207 § 1 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej

na posiedzeniu, w trybie art. 535 § 5 k.p.k.,

w dniu 24 sierpnia 2023 r.,

kasacji, wniesionej przez Rzecznika Praw Obywatelskich

od wyroku Sądu Rejonowego w Ł.

z dnia 30 czerwca 2020 r., sygn. akt VII K 296/19,

**uchyla wyrok w zaskarżonej części, to jest co do orzeczenia o
karze łącznej (pkt 3 wyroku) i przekazuje sprawę w tym zakresie
Sądowi Rejonowemu w Ł. do ponownego rozpoznania.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 30 czerwca 2020 r., sygn. akt VII K 296/19, Sąd Rejonowy w Ł. uznał oskarżonego J.L. za winnego popełnienia dwóch występków z art. 207 § 1 k.k. i 209 § 1a k.k., za które wymierzył mu odpowiednio kary 8 i 3 miesięcy

pozbawienia wolności. Nadto na podstawie art. 85 § 1 k.k. i art. 86 § 1 k.k. w miejsce jednostkowych kar pozbawienia wolności orzeczonych wymierzył oskarżonemu karę łączną roku pozbawienia wolności, której wykonanie na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k., art. 70 § 2 k.k. oraz 73 § 2 k.k. warunkowo zawiesił na okres próby 3 lat. Nadto na podstawie art. 72 § 1 pkt 3,5,8 k.k. wyrokiem tym zobowiązano oskarżonego do wykonywania ciężącego na nim obowiązku bieżącego łżenia na utrzymanie M., M. i K. rodzeństwa L., powstrzymania się od nadużywania alkoholu, poprawnego, zgodnego z zasadami współżycia społecznego zachowania wobec J.L., a na podstawie art. 46 § 1 k.k. zasądzono od oskarżonego na rzecz małoletnich M., K. rodzeństwa L. kwoty po 10.500 złotych na każdego z uprawnionych, płatne do rąk ich przedstawiciela ustawowego J.L. tytułem naprawienia wyrządzonej przestępstwem szkody w całości.

Wyrok ten niezaskarżony przez żadną ze stron stał się prawomocny w dniu 8 lipca 2020 r. (wadliwie określono datę prawomocności w zarządzeniu k. 111). Zasadą jest, że termin zawity do złożenia wniosku o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku sądu odwoławczego wynosi 7 dni i termin ten rozpoczyna swój bieg od daty ogłoszenia wyroku (art. 422 § 1 zd. pierwsze k.p.k.). Skoro wyrok w tej sprawie ogłoszono w dniu 30 czerwca 2020 r. to zawity termin do złożenia wniosku o uzasadnienie upływał z końcem siódmego dnia, w tej sytuacji 7 lipca 2020 r. Pamiętać przy tym trzeba, że zgodnie z art. 123 § 1 k.p.k. do biegu terminu nie wlicza się dnia, od którego liczy się dany termin.

W tej sprawie kasację złożył Rzecznik Praw Obywatelskich, który zaskarżając wyrok w całości na korzyść skazanego wskazał na rażące naruszenie przepisów prawa materialnego, mające istotny wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 86 § 1 k.k., polegające na wymierzeniu kary łącznej w wymiarze przewyższającym sumę kar jednostkowych wymierzonych za poszczególne przestępstwa. Wskazując na ten zarzut skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku Sądu Rejonowego w Ł. z dnia 30 czerwca 2020 r., w części dot. pkt. 3 i przekazanie sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania przez ten sąd.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest zasadna w stopniu oczywistym, co umożliwia jej rozpoznanie w trybie art. 535 § 5 k.p.k. Rację ma skarżący, że zaskarżony wyrok dotknięty jest

rażącym naruszeniem art. 86 § 1 k.k., albowiem kara łączna została wymierzona powyżej górnej granicy wynikającej z powyższego uregulowania i orzeczonych wobec oskarżonego kar jednostkowych. Zgodnie z treścią tego przepisu (obowiązującą w dacie czynów popełnionych przez oskarżonego - art. 4 § 1 k.k.) sąd wymierza karę łączną w granicach od najwyższej z kar wymierzonych za poszczególne przestępstwa **do ich sumy**. Skoro w niniejszej sprawie orzeczono wobec oskarżonego jednostkowe kary pozbawienia wolności w wymiarze 8 i 3 miesięcy, to maksymalna kara łączna mogła być orzeczona wyłącznie w wymiarze 11 miesięcy pozbawienia wolności. Określając wymiar kary łącznej na poziomie roku pozbawienia wolności sąd *meriti* rażąco obraził art. 86 § 1 k.k. Nie może więc budzić żadnej wątpliwości, że uchybienie to, które doprowadziło do orzeczenia kary wyższej o miesiąc niż ta, którą należało orzec zgodnie z ustawą, wywarło istotny wpływ na treść zaskarżonej części wyroku.

W powyższej sytuacji koniecznym było uchylenie zaskarżonego kasacją wyroku we wskazanej części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Ł. Jednocześnie dodać trzeba, że w pkt 4 wyroku orzeczono o warunkowym zawieszeniu wykonania kary łącznej pozbawienia wolności, co zważywszy na uchylenie samej kary łącznej oznacza, iż także to orzeczenie – jako orzeczenie akcesoryjne do orzeczenia o karze łącznej – przestaje istnieć w porządku prawnym. Z tego powodu zbędnym było jego formalne uchylenie. Pamiętać jednak trzeba, że pojedyncze kary orzeczone w tej sprawie mają status kar, których wykonanie warunkowo zawieszono, skoro warunkowo zawieszono także karę łączną (por. np. uzasadnienie uchwały SN z dnia 21 listopada 2001 r., I KZP 14/01, OSNKW 2002, z. 1-2, poz.1; wyrok SN z dnia 2 kwietnia 2009 r., IV KK 396/08).

Mając na uwadze powyższe, orzeczono jak w wyroku.

[M.S]

[ł.n]